

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Środę dnia 20 Maja r. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St.-Petersburg dnia 27 kwietnia.

Przez N a y w y ż s z y rozkaz dzienny z d. 17 b. m. Twerski Cyw. Gubernator R. R. St. Hr. Aprazin, przechodzi do służby wojskowej w stopniu Jenerał-Majora Korpusu Żandarmów.

— Przez N a y w y ż s z e ukazy z d. 18, 19 i 22 kwiet. do Kantoru Dworu, mianowane Freylinami Cesarzowej Jęymości: Synowica Xcia Mien-szиков Xćzka Tatiana Gagarin; córka Marszałka Dworu Wasilczyków, Katarzyna Wasilczy-ków; córka Radzcy Taynego Bar. Nicolai, Okta-wiia Nicolai; i córka Radzcy Taynego Błudow, Antonina Błudow. Szambellanami Dworu Hr. Gu-staw Armfeldt; Radz. kol. Hr. Alexander Zabow, Gubernialny Marszałek mohilewski R. St. Hr. Lew Sałtykow i Radzca Dworu Xćg Jan Sałtykow. Kamerlunkami zaś Sekretarz kol. Jan Danaurow, Radzca Hon. Hr. Gustaw Stackelberg, Aktuariusz Ministerstwa spraw zagranicznych Hr. Ireny O-giński, i Registrator kol. Alexander Nirotmorcow.

— N a y w y ż s z e Ukazy do Rządzącego Sena-tu: 11 b. m. Wice-Gubernator Miński R. St. Ma-tasiejew otrzymuje uwolnienie od tego urzędu, i przyłączony zostaje do Heroldyi, na jego miejsce przeniesiony Wice-Gubernator Woroneżski R. St. Rubaszewski, którego miejsce zajmuje Simbirski Wice-Gubernator R. St. Smirnow, a Dyrektor Szkół Półtawskiej Gub. R. St. Ogniew, mianowa-ny Wice-Gubernatorem Simbirskim. Kostromski Wice-Gubernator R. Kol. Prutczenko, przenie-siony zostaje na tenże urząd do Niżegorodu. 15 b. m. były Gubernator Karski R. R. St. Kołuchow otrzymał rozkaz zostawania przy Głównodowodzą-cym Armią Odwodową Jenerale piechoty Hr. Tot-szoy, dla spełniania szczególnych poleceń. Dyrek-tor Cesarzowskich teatrów w Moskwie R. R. St. Szam-belan Kokoszhin, otrzymuje uwolnienie z powodu słabości zdrowia; sprawowanie obowiązków tego urzędu polecone zostaje Rad. Kol. Zagozhin; Radz-cy Stanu: spraw. obow. Polnego Jenerał-Sztab-Doktora Czynney Armii Chotodowicz i Główny Medyk teyże Armii Leyb-Medyk Schlegel, pod-niesieni do stopnia Rzeczywistego Radzcy Stanu. 18 b. m. Prezydent Justic-Kollegii Spraw Liflan-dyi i Estlandyi R. R. St. Friczius, mianowany Taynym Radzcą. 21 b. m. Gubernialny mohilew-ski Marszałek szlachecki, były Rtmistrz Gwardyi Hr. Sałtykow otrzymuje stopień Radzcy Stanu.

— Z n a y w y ż s z e go rozkazu, przy Kurlandz-kim Ewangelickim Konsystorzu, do którego przy-łączony jest okrąg Konsystorza Luterskiego Wileńskiego, ustanowione zostaje miejsce tłumacza języków Polskiego i Rosyjskiego, z pensją skar-bową 700 r. ass. do czasu wydania nowego etatu.

— Ukazy Rząd. Senatu, 1go Departamentu, 1) 15 b. m. o dozwoleń, ażeby sąd powiatowy Demiański przyjmował protestacje wexlów i przyznania obligów. 2) 21 b. m. Zarządzający Min. Spraw. Wewn. przedstawiał pod rozbiór Komita-tu PP. Ministrów, zapytanie Jenerał-Gubernato-ra Zachodnio-nadmorskich guberniy, Jener. Porucz. Bar. Pahlen, co czynić należy z dziećmi i żonami Żydów kurlandzkich, którzy, stosownie do ukazu Senatu z d. 24 maja 1829 r., za niezapisanie się do kahałów, będą oddawani do służby wojskowej lub posyłani na zaludnienie do Syberyi? Z powo-du zapadłego w Komitecie Ministrów postanowie-nia o tym przedmiocie, N. Pan, 28 marca b. r., ra-

czył rozkazać: „Żadnego z Żydów, którzy nie wy-brali sobie kahału, nie oddawać do służby woj-skowej, lecz wszystkich z ich żonami i wszyst-kiemi dziećmi posyłać do Syberyi na mieszkanie, „tych zaś tylko oddawać do urzędu Pow szechney „Opieki, którzy, z powodu starości lub słabości, nie „będą mogli być do Syberyi posłani.” (G. S.)

— Wyiechali z St.-Petersburga: 23 b. m. do Wi-tebska urzędnik do szczególnych poleceń przy Głó-wnodowodzącym Odwodową Armią R. R. St. Ko-łuchow. 17 b. m. do Paryża sprawujący interes-sa Francyi Baron Bourgoing; do Mohilewa tame-czny Marszałek guberski Hr. Sałtykow; i do Wil-na naznaczony do tameczney Izby skarbowey, As-sesor Koll. Krytow. 21 b. m. do Wilna, Jenerał-maior Mikulin. 24 b. m. do Moskwy, Naczelnik Sztabu J. C. M. Jen. feldeschmeistra Jen. porucz-nik Zasiadko 2gi. Do Kijowa, Deputat tamecz-nego sądu głównego, Ass. Koll. Poniatowski. Przy-iechali: 19 kwietnia z Moskwy, Senator Ogarew. 17, z Połagi, Fligel-adjutant Hr. Suworow-Rym-nicki. (T. P.)

Sankt-Petersburg dnia 30 kwietnia.

Przez N a y w y ż s z e reskrypta mianowani kawalerami orderu s. Anny 1 kl. z koroną: 13 b. m. Deżurny Jenerał Czynney Armii Jenerał-maior Obruczew, s. Anny 1 kl. 18 b. m. Senator, Radca Tayny Sałtykow i Inspektor korpusu Szturmanów floty Bałtyckiej, Dowódzca 1go półekwipażu Sztur-manów Stepowoy.

— Przez N a y w y ż s z e Ukazy do Kapituły orderów z d. 9, 12, 13 i 18 kwietnia, za odznaczenie się w bitwach przeciw polskim buntownikom, ozdo-bieni zostali orderami s. Jerzego 3 kl. Jen.-poru-cznik Kabłukow 1wszy, Jen.-maiior Bar. Dellings-hausen; s. Włodzimierza 4tey kl. z kokardą Cho-raży półku dragonów Xcia Alex. Wirtemberskie-go Ulanowski; *Złotą szablą z brylantami z na-pisem: za mgstwo: Jen.-adiutant J. K. M. Xćg Adam Wirtemberski, i Jen.-maiior Michajłowski-Danilewski. Za gorliwą służbę s. Włodzimierza 4 kl. Assesorowie Kollegialni Fuhrmann i Ulanow-ski. (R. I.)

— Stosownie do N a y w y ż s z e go Ukazu 21 grudnia z. r. nałożone zostały areszta w Wołyń-skiej gubernii: na 1485 dusz dymisyonowanego Fligel-adiutanta, terażniejszego Kuratora Akade-mii Krakowskiej, Józefa syna Teofila Zatuskiego; na dom drewniany Ołyckiego żyda Welszteyna; z powodu znajdowania się syna tego Leybysza Wel-szteyna w Lublinie; na kapitał 100,000 zł. Micha-ła Rybińskiego, oycza znajdującego się w Królestwie Polskiem półkownika Mateusza Rybińskiego, zo-stający na procencie u Xcia Eustachego Sanguszki; i w Mińskiej gubernii: na 150 dusz zostaiący w Królestwie Polskiem hr. Mostowskiej z domu Po-tockiej. (T. P.)

— Przybyli do tutejszey Stolicy, 24 kwietnia z Moskwy dymisyonowany Radca Tayny Kikin; 27, z Mińska Senator Gieczewicz; 28 t. m. z Nowo-grodu Jen.-maiior Tomaszewski; i z Archangielska Senator Kornilowicz. Wyiechał 24 t. m. do Dyne-burga Jen.-porucznik Sawoini. (G. P.)

Sankt-Petersburg dnia 2 maja.

Przez N a y w y ż s z e ukazy J. C. M. do Rząd-żącego Senatu: d. 26 kwiet. Rządca Obwodu Biało-łostockiego, Rzeczywisty Radca Stanu, Hr. Wotto-wicz, mianowany Radcą Taynym z przeznacze-

niem do zasiadania w Rządzącym Senacie, a Rządzą-
cą Obwodu Białostockiego mianowany tóżniew-
szy iey Wice-Rządca *Arszeniewski*, Miński Gu-
bernator Cywilny *Tuflaiew*, naznaczony Guber-
natorem Cywilnym twerskim. Korpusu Żandar-
mów Podpółkownik *fon Drebusz*, przemianowa-
ny z tej rangi radcą kolegialnym, wyniesiony na
Radcę Stanu i ma sobie polecone sprawowanie o-
bowiązków Gubernatora Cywilnego. Gubernator
Cywilny ieniseyski, Rzeczywisty Radca Stanu, *Stie-
panow*, uwolniony od tego obowiązku i przezna-
czony do Heroldyi. Sieratowski Gubernator Cy-
wilny, Radca Stanu, *Rostawcow*, mianowany Gu-
bernatorom Cywilnym ieniseyskim.

— W n a y w y ż s z y c h ukazach, danych
Zarządzającemu Głównym Sztabem J. C. M. Osad
Wojskowych, P. Jeneratowi piechoty, Hrabieciu
Totstoy, wyrażono:

D. 11 kwietnia. Naznaczywszy was Wodzem
Naczelnym Armii Rezerwowej, R o z k a z u i e: a-
żebym zarząd nią i innemi częściami, które do skła-
du Armii nie weszły, ale Wam, jako Zarządzają-
cemu Głównym Sztabem Moim Osad Wojskowych,
podległymi, — był w tym Sztabie, na tychże samych
zasadach i prawidłach, jak dotąd zostawał.

Ala jako w terażniejszych okolicznościach,
przebywanie wasze nieodbitie potrzebne jest przy
wojskach, przeto od was zależy polecić Naczelnik-
owi Sztabu Osad Wojskowych, Jenerat-Adjutan-
towi *Kleinmichelowi*, wziąć z sobą ze Sztabu te
części, które dla zarządu tam potrzebnymi będą.

Dnia 13 kwietnia. „Uczyniwszy wam podle-
głymi, jako Wodzowi Naczelnemu Armii Rezer-
wowej, gubernie: Witebską, Mohilewską i Miń-
ską, polecam, dla kierowania sprawami tej czę-
ści, ustanowić Czasowy Oddział Cywilny przy Gł-
wnym Sztabie Moim Osad Wojskowych.

— Przez n a y w y ż s z y rozkaz, objawiony
Rządzącemu Senatowi przez Zarządzającego Mini-
sterium sprawiedliwości, P. Sekretarza stanu, *Da-
szkowa*, o najwyższym pozwoleniu zmniejszyć ter-
min zakazu strzelania ptaków w gubernii *orenbur-
skiej* dla powiatów: *czetabińskiego*, *troickiego*,
wierchnie uralskiego, *ufimskiego*, *barskiego*, *biele-
biejewskiego* i *menzelińskiego* dwoma tygodnia-
mi, a dla *bezopolnińskiego*, *buhurusłańskiego*, *o-
renburskiego* i *sterlitamakskiego* jednym miesią-
cem. (G. S.)

— N. CESARZOWA JEYMOŚĆ, na okazanie naj-
wyższego Swoiego zadowolenia, za ofiarowanie Jey
CESARSKIEY MOŚCI, *Almanacha Newskiego* na rok te-
raźniejszy 1851 i dziennika *Więstnik S. Peters-
burski*, najtęskawiey udarować raczyła ich wydaw-
cę, E. W. *Atadżina*, kosztowną złotą, emaliowaną
tabakierą. (P. P.)

— Ryga 17 kwietnia. Jen.-porucznik *Bar.
Pahlen*, Jen.-gubernator prowincji Ostreyskich u-
dał się sam na granice Kurlandii, dla zabezpie-
czenia tej prowincji od Litewskich powstańców.
Oddział pod jego dowództwem, zająwszy 10 pod
Elley, w Kurlandii, pozycją, wzmocniony 70 Doń-
skiemii Kozakami, 11 go posunął się aż do Kalwe pod
samą Litewską granicę, i rozproszył kupę powstań-
ców, która zostawiła 70 w zabitych, a 20 jeńców.
Z Połagi Jen.-major *Rennenkamp* w nocy z 8 na
9 posunął się do leżącego o milę daley na północ
miasteczka *Dorbian*, wypędził powstańców, za-
brawszy im 6-funtową żelazną armatę i 36 jeńców,
między którymi było dwóch więź. Z trzeciej stro-
ny Nadleśniczy *Manteufel*, tego z oddziałem leśni-
czych, napadł na miasteczko *Szanden*, zabił 50
powstańców i 40 zabrał w niewolę.

— Podług tylko co otrzymanych urzędowych
doniesień, Półkownik *Bartholomoei*, 19 b. m. oczy-
ścił Szagary od Litewskich powstańców, a miasto
powiatowe, *Szawle*, zostało zajęte przez Jen.-mai-
ora *Schürmana*.

— Libawa 18 kwietnia. Na rozkaz Kurlandz-
kiego Gubernatora, miasto nasze ma być obwaro-
wane. Przybyli już tu, mający kierować robotami
Inżynierowie. Wezwano do tego wszystkich robo-
tników z miasta. (T. P.)

A U S T R Y A .

Wiedeń dnia 25 kwietnia.

Dostrzegacz Austriacki zaprzecza, jako ru-
pełnie fałszywej wiadomości, o mniemanych roz-
rachach w *Bannatach*, o których doniosł *Korres-
pondent Norymberski*, a powtórzyło wiele innych
pism niemieckich. „Wiadomość ta, pisze *Dostrze-
gacz*, powinna być umieszczoną w rządzie bielek,
jakie gazeta, *Postanec Izby*, donosiła o interesach
Włoch, a mianowicie w piśmie swoim z dnia 18
ter. m., w którym utrzymuje, iż nalożoną została
przez Austriaków kontrybucya na *Bononię* 40,000
piastrow: wiadomość ta również jest wymyśloną i
nie ma żadnego podobieństwa do prawdy. (J. d. S. P.)

A N G L I A .

London dnia 24 kwietnia.

Papiery publiczne. Konsolidy stanęły wczor-
ra na 79½, Rosyyskie, 89½; Hiszpańskie, 16½.

— Puszczono wczora pogłoskę, że ministrowie,
można mówić, zmusili Króla do rozwiązania
parlamentu, przez ustawiczne dopraszanie się
o uwolnienie; ale *Kurjer* i *Times* zbliżają tę po-
głoskę w sposób naydostateczniejszy. Gdy roz-
kaz był dany, mieć w pogotowiu poiazd galowy,
do iechania J. K. M. na parlament, i kiedy uczynio-
niono uwagę, że mało jest czasu na zaprzęgnięcie,
Król oświadczył, że w przypadku potrzeby kazał-
by „prowadzić remizę z placu, i że byłby pierw-
szym z Monarchów Anglii, coby z fiakrem
jechał na odroczenie parlamentu. Kładąc ubior,
właściwy izbie parów, Król postępszał wielką
wrzawę ze sprzeczek parlamentowych; uwiadomo-
niony o przyczynie tej wrzawy, przybrał ton stal-
szy; niż wprzód; gdy urzędnik, którego obo-
wiązkiem wkładać mu koronę na głowę, zblżał się
dla dopełnienia swej powinności, N. P. n. nie do-
puścił, i ująwszy koronę, rzekł: „W podobnym ra-
zie chcę włożyć moją koronę na głowę bez ni-
czyiey pomocy.” W chwili, kiedy J. K. M. wszedł
do izby, lord *Mansfield* mówił z zapędem; koń-
czył nawet jeszcze kilka okresów swej mowy, kie-
dy Król wszedł na tron. Na ulicach za Królem po-
stępowal lud z żywym entuzjazmem: W wieczorem
na teatrze *Drury-Lane*, wszyscy aktorowie zo-
stali przymuszeni śpiewać *Got save the King*, a
sala rozlegała się okrzykami nayhuczniejszymi na
te słowa pieśni narodowej: *Scatter his enemies*
(rozprosz jego nieprzyjaciół).

— Pięciu aientów belgijskich zostało wpro-
wadzonych do Xięcia *Leopolda*, i mieli z J. K.
W. bardzo długą rozmowę.

— *Gazeta Dworska* zawiera następujący arty-
kuł: „Rzeczą jest prawdziwą, że kilkanaście okrę-
tów wojennych wypłynęło do Portugalii, możemy
nawet wykazać cel tej wyprawy z naylepszych
źródeł. Rząd, niedawnemi czasy, otrzymał skar-
gi na napaści i gwałty, których poddani angiel-
scy doznali od władz portugalskich. Gdy wszel-
kie usiłowania, dla otrzymania rychłego zadosyć
uczynienia były napróżno podjęte, gabinet, poczy-
tując honor Anglii za obrażony, postanowił zmu-
sić do uczynienia satysfakcyi niezwłocznie, i do
ukarania Portugalczyków, którzy obrazili podda-
nych angielskich. To ostateczne żądanie postane
zostało przez eskadrę, która, w razie otrzymania
odmówienia, może poprzeć je za pomocą siły.”

— Gwałty popełnione w zachodniej części
Irlandyi przechodzą wszelkie opisanie. Obecność
lorda-namiestnika prawie nie nie pomogła, a lic-
ne wojska, które tu są rozłożone, znacznie zosta-
nę jeszcze wzmocnione; mają niezawodnie ogłosić
tu akt buntu. Znaczna część powstańców jest u-
zbroioną i zostaje pod rozkazami niejakiegoś *Ter-
ry-Alt*. Właściciele chronią się do *Limericku*, *Corc-
ku*, a nawet do *Dublinu*. Lud żadney nie czyni
różnicy między katolikami a powstańcami, dopu-
szcza się on wszelkich nadużyć na tych, którzy
posiadają majątek i znaczenie.

— Gazety nasze są już napełnione odezwa-
mi, wydanemi do wybiereów: jedna z nich, mi-
ędzy innemi zawiera myśl następującą: „Zaden z
członków, którzy głosowali przeciwko bilowi, nie

powinien być wybrany; również nie powinni być wybierani członkowie wątpliwi, lękliwi, lub podejrzani. Ci którzy nie są za narodem, są przeciwko niemu. Idzie rzecz teraz o bilu, o bilu zupełnym, i o niczem innem, tylko o bilu." *Gazeta Times* wszelkich sił używa, aby pomienionych członków usunąć od wyborów; umieściła ona listę wszystkich członków, którzy głosowali za i przeciw bilowi o reformie. Sir R. Wilson, który przeciw bilowi o reformie, otrzymał już od swojego zgromadzenia wybierczego wezwanie, aby złożył swój urząd członka parlamentu.

— *Gazeta Dworska* donosi o mianowaniu ienerała G. Don, komendantem zamku Scarborough, na miejsce zmarłego Hrabiego Mulgrave.

— Donoszą z Dublinu, że adwokat P. O'Connell został uwiadomiony, iż rząd ma zamiar ciągnąć dalej sprawę P. O'Connella i wspólnie z nim obwinionych.

— Przybycie sławnego Bramina Indyy Zachodnich, *Rajama Rama Mohuna Roy*, którego pierwszy raz widzą w Anglii, sprawia wielkie zadziwienie w Londynie. Jest on wcale oświeconym i mówi nie tylko wszystkimi językami wschodnemi, lecz jeszcze rozmawia angielskim, którego literatura dobrze mu jest znana; wydał nawet dziełko w tym języku. Odstąpił on od swojej sekty i przyjął wyznanie socyniańskie; podobno że ze wszystkich sekt chrześcijańskich, socyniańska zaszydnie najwięcej zwolenników w kasie, do której on należał.

— Podług ostatnich wiadomości z Kanady, parlament osądniczy nie przyjął listy cywilnej, której żądał gubernator.

— Powiadają, że mają podać do parlamentu bil względem odmienienia imienia Xiężniczki Wiktorji (domniemaney dziedziczki tronu) na imie Karoliny.

— Powiadają, że P. *Manners Sutton*, terazniejszy mówca izby niższej, wezmie uwolnienie, po ukończeniu posiedzenia z tytułem para i pensją.

— Liczą 27 bilow podanych obu izbom parlamentu, które mają na celu żądać upoważnienia do utworzenia towarzystwa budowania dróg kolejnych.

— Ministrowie uwiadomili urząd celny, że zamiarem ich jest zmniejszyć pensye komisarzów tej administracji. Sami oni ustąpili 20,000 f. szterl. z własnych swych dochodów.

— Dom handlowy w Londynie, który zbankrutował na 200,000 f. szterl., przypisał o bankructwo jednego fabrykanta wyrobów chemicznych w Birmingham na 500,000 f. szterl.

— Liczba terażniejszej milicyi we wszystkich Stanach Zjednoczonych Północney Ameryki wynosi 1,190,853 ludzi; w prowincyi Nowego Yorku jest jej 188,615, w prowincyi zaś Pensylwanii liczba jej wynosi 182,285 ludzi. (J.d.S.P.)

FRANCYA.

Paryż dnia 25 kwietnia.

Birża paryzka. Pięć od sta, 86 fr. 60; Trzy od sta, 58 fr. 75; Akcje bankowe, 1480 fr.; Pożyczka królewsko-hispańska, 65 fr.; Pożyczka haitańska, 275 fr.

— Przez odroczenie izb, prawo względem rodziny Karola X, nie przeszło, chociaż przez izbę parów zostało przyjęte: poprawy uczynione przez tę izbę, nie mogły być wniesione pod roztrząsanie izby deputowanych.

— Na posiedzeniu królewskim d. 20, po mowie królewskiej, P. *Casimir-Perrier*, przeczytał postanowienie, przez które izba została odroczoną do 15 czerwca.

— Donoszą z Lizbony pod 6 kwietnia: „Konsul francuzki, świeżo kazał ogłosić na birży, iż wezwał wszystkich Francuzów, ażeby się udali do niego, dla wysłuchania ostatnich instrukcyj; podobna więc być może, że jutro wszyscy wsiądziemy na okręty. Okręt *Bliźnięta*, d. 2 do naszego portu przybyły, ma być załadowany i uzbrojony, jako statek przewozowy, przez dowódcę stacyi francuzkiej na Tagu.” — Wiadomości z dnia

9 zwiastują, że konsul w ostatecznie podanej nocie naznaczył dzień 10ty na otrzymanie odpowiedzi.

— Jedną z ciągle zajmujących myśli Króla, jest ulepszenie naszych praw kryminalnych i złagodzenie ich surowości. W utaskawieniach przestępstw udzielanych postrzegano, że kara piątnowania, często była kassowaną, i że to zniesienie było niekiedy przydawanem, nawet po przyłożeniu własnej jego ręki.

Rząd nakoniec zajął się tym przedmiotem, i, jeżeli to jest rzeczą pewną, strażnik pieczęci napisał do wszystkich ieneralnych prokuratorów, ażeby zawiesili wykonanie wszystkich wyroków sądów kryminalnych, gdzie piątnowanie było naznaczone za dodatkową karę do kary czasowej, i to nawet, chociażby oskarżonemu nie było udzielone prawo do kassacyi, lub do utaskawienia. Jeneralni prokuratorowie, będą musieli we wszystkich razach donosić ministrowi o okolicznościach występków, które mogą być przyczyną do potępienia oskarżonego, i obowiązani będą czekać rozkazu Króla.

— Xiążę Joinville, odbędzie pierwszą swą podróż morską, nie na okręcie *Dydon*, lecz na okręcie *Venus*; powiadają, że pierwsze stanowisko będzie przed *Algierem*. Jeden z synów P. *Argout*, ex-ministra morskiego, ma wsiąść na okręt, jako mawtek, mający wieść młodego xięcia, którego wyjazd przeciągnie się aż do imienin królewskich.

— Marszałek *Soult*, podciągnął pod reformę wszystkich półkowników ex-gwardyi i dawniejszego domu wojskowego Karola X, którzy, iak wiadomo, mieli stopień marszałka polnego; prawie wszyscy ci sztabs-oficerowie, z odznaczeniem się służyli w woysku cesarskiem. P. *Margrabia Caraman*, jeden tylko od tego przepisu został wyjęty.

— Donoszą, że hrabia *Ostia*, poseł hiszpański, korzystając z urlopu, który mu został udzielony od rządu, ma za kilka dni wyjechać do *Grenady*, miejsca przebywania jego familii. Kawaler *Zea-Bermudez*, spełniać będzie obowiązki sprawującego interesa przez czas niebytności P. *Ostia*, którego odjazd bynajmniej nie ma związku ze stosunkami zawsze iednostajnymi Hiszpanii i Francyi.

— Statek parowy, który odbywał pocztę do *Tulonu*, zawinął dnia 16 t. m. do przystani w tym porcie, z sześćdziesięcią wychodźcami włoskimi, którzy zmuszeni byli opuścić swoją oyczyznę.

— Po otrzymaniu wiadomości o postępowaniu władz portugalskich i złém obeysciu się, którego przedmiotem byli poddani francuzcy, rząd rozkazał, ażeby dwie fregaty *Melpomena* i *Armida*, wypłynęły na *Tag*, dla połączenia się z brygami *Endymionem* i *Eglé* i żądały zadosyćuczynienia i wynagrodzenia, iakiego wymagać będą zaszczytne wypadki. Twierdzą, że dowódcy tego stanowiska, mają rozciągnąć władzę, która im pozwala użyć wszelkich środków potrzebnych do szanowania naszej bandery.

— Ostatniego piątku, zniknął faktor wexlarski, zostawiając dla giełdy 1,500,000 franków długu; drugi także podobny zdarzył się jeszcze przypadek: inny faktor wexlarski nie był w stanie opłacić wielkich upadków, które zaszły w odmiianie kursu papierów w ciągu iednego miesiąca.

— Z listu otrzymanego z *Madrytu* okazuje się, że rząd meksykański rozpoczął z gabinetem hiszpańskim negocyacye, względem uznania niepodległości *Meksyku*, na zasadach równie dla obu krajów korzystnych. Powiadają, że Panom *Alaman*, *Mangino* i *Don Filip Neri del Barrio*, hrabi *Alcaraz*, ma być poruczone ważne poselstwo traktowania o ten interes; twierdzą nawet, że postanowiono rozkaz do *Hawanny*, ażeby ich przywieziono do Europy, na okręcie hiszpańskim.

— Minister wojny postanowił, dnia 1 t. m., iż dawniejsi podoficerowie, brygadyerowie i kaprale artylleryi, uwolnieni ze służby, a nie przechodzący lat 40 wieku, mogą znowu powrócić do woyska ze swoimi stopniami.

— Donoszą z *Marsylii*: „Przybyła do kwarant

tanney znakomite osoba regencyi tunetańskiej, która ma się udać do *Paryża*, dla traktowania o interesach obu krajów. Utrzymują, że bey wysłałby go w charakterze posła, dla powinszowania Królowi *Ludwikowi-Filipowi*, wstąpienia jego na tron, lecz szczególne przyczyny nie dozwoliły rządowi przyjąć go w tej godności. Nie ma tam bynajmniej pełnomocnictw. Towarzyszy mu piętnastu służących murzynów albo czarnych niewolników; prowadzi on z sobą swego dziesięcioletniego wnuka. Szanowny ten starzec i ienerał-gubernator *Zerby*, krajiny, gdzie się wyrabia bogata materya *burnus*, jest razem ienerałnym administratorem tych pięknych rękodzielni.

— *P. Chateaubriand*, będzie mieszkał w *Szwajcaryi*, niedaleko *Genewy*, w domu, który dla niego nagle krewna *P. Benjamin Constant* ma on użyć czasu wolnego w swem ustroniu na ukończenie wielu dzieł, które rozpoczął.

— Czytamy w *Galigani's Messenger*: „*P. Mesnel*, dyrektor ludwisarni rządowej na rynku *Sgo Wawrzyńca*, ogłosił pismo, w którym powiada, że zachowując tak długo, jak było można, posąg *Napoleona*, który był umieszczony na kolumnie przy placu *Pendôme*, był nakoniec zmuszony roztopić go dla wylania konia do posągu *Henryka IV*, na *Nowym-moście*. — Dodać on następujące szczegóły: w prawem ramieniu *Henryka IV*, jest mała figurka *Napoleona*, podług wzoru *Fourreta*, w głowie zaś jego znajduje się świsteczek, przekonujący o włożeniu tej małej figurki.

— Piszą z *Algieru* pod dniem 10 kwietnia: *Jenerał Berthezène*, wysłał statek do *Tunetu* z depeszami do konsula francuzkiego, względem połowu koralu. Trudniący się tym połowem, nie mają wprowadzić na morzu czego się lękać ze strony mieszkańców kraju, i wtenczas tylko znajdują się oni w niebezpieczeństwie, gdy silny wiatr północny przypędzi ich do brzegu, ponieważ wtenczas, albo bywają zabici, albo muszą kapitulować się dla ocalenia swego życia. Mało Francuzów trudni się tym rodzajem przemysłu. W *Algierze* znajduje się wielu rybaków, włochów i katalończyków, żadnego zaś Francuza; połow ryb jest tam obfity i korzystny.

— W Izbie parów 19 b. m. rostrzasano projekt do prawa względem byłego Króla *Karola X.*; Xę *Doudeauville* oświadczył, iż widzi w nim tylko ubarwioną konfiskacyą, i odwoływał się do względów, winnych dla znakomych wygnańców; bronił projektu *P. Kazimierz Perrier* dowodząc, iż rozbrat uczyniony z tą dynastyą należy wyrzec nroczyć się, i że rząd poszedł w tym względzie za zdaniem wyznaczony przez Izbę Komisyi. Xię *Tarentu* (*Macdonald*), jeden z jej członków, oświadczył, iż z 9ciu członków, z których się Komisya składała, 7ciu sądziło to prawo mniej potrzebnem; ale gdy podała je Izba deputowanych i rząd przyjął, trzeba było pójść za życzeniem dwóch władz krajowych. Xę *Fitz-James* w długiej nader mowie powstawał przeciw sposobowi postępowania, którego trzyma się rząd od lipca, który kusi prawa ani myśląc, iż najlepsze z nich wyrzute są w sercach, który naraził sobie i obywateli i narody, i który chce dziś wygnać na zawsze starszą gałąź rodu *Burbonów*.

„Niewiemy, rzekł, jaki los Opatrzność przeznaczyła dla kraju, niewiemy jak rozrządzi dziecięciem, które zaledwo wyszło z grobu oycy, już od kolebki ścigane było przez najeźniewszą potwarz: zuchwałością byłoby chcieć zgłębiać Sady Boskie. Jedno z dwóch być musi: albo wygnanie tego dziecięcia będzie wiecznem, albo Francya przywróci je znowu na tron oyczysty. W pierwszym razie podane tu prawo nieutwierdzi potępienia jego; utwierdzić je tylko może wolność, pokoy i szczęście, iakiem potrafi obdarzyć Francya rząd, który starszą gałąź zastąpił. Uszczęśliwicie Francya, jeśli możecie, a myśli ludu nie zwrócą się indziej. W przeciwnym razie, gdy przywrócenie to będzie jedynym skutkiem pędu okoliczności, silnego przekonania wszystkich Francuzów, iednomyślnego głosu ocalenia, którymby zabrzamiały wszystkie razem usta: potęga taka jest

nieprzeparta, i prawo wasze uniosłoby z sobą ten sam potok, który pochłonał już tyle innych. Ach Panowie Ministrowie! Zapewnijcie krajowi jeśli możecie intrzeyszy byt jego, a nie troszczcie się o wieczność. Przywodzono w tych rozprawach przykład *Stuartów*. Zadziwiło mię to, tém bardziej, że sam chciałem przywołać wspomnienia Anglii z zeszłego wieku, na wsparcie moiego zdania o bezużyteczności i niebezpieczeństwie prawa tego. Były w rzeczy samej wydane po rewolucyi 1688 prawa, przeciw powrótowi *Stuartów*. Widziano za dni naszych, ostatnich potomków tego nieszczęśliwego rodu, umierających na wygnaniu w *Rzymie*, i mury *White-Hallu*, nie oglądały już nigdy ich głów, odatych z korony. Wszystko to jest prawda: taki był początek i rozwiązanie tej dramy; lecz nie zapominajmy, co się działo w przerwie między dwiema epokami. Jeżeli prawo wygnania *Stuartów* nie było pierwszym powodem rozruchów i wojen domowych, które wicherzyły przez lat sześćdziesiąt pokoy Anglii, (przecież latwo by tego dowieść), zgodzić się przynajmniej należy, iż im nie zapobiegło. Prawo to, zamiast zastraszenia, zapaliło tylko mocniej głowy *Jakobitów*, i im obficie płynęła krew po rusztowaniach, tém droższą i świętszą im się stawała sprawa pretendenta. Prawo to, pomimo 57 lat swiego istnienia, tak mało się wkorzeniło w umysłach narodu, iż w 1745 nikt w kraju nie oparł się postępowi xiążęcia *Edwarda*. Naród Angielski zdawał się być gotowym na wszystko. W *Londynie* też sama była rezygnacya i obojętność. Król *Jerzy* przygotował był okręt dla przejazdu do *Hollandyi*, a naród nie zdawał się tego postrzegać; powtarzam, iedynie tylko los rozstrzygnął wątpliwosc.”

Podług mówcy, naywiększymby było niebezpieczeństwem przyjąć to prawo w obecnych okolicznościach. Jest to prawo nienawiści i zemsty, które są przemiłującą tylko chorobą rodzaju ludzkiego; niegodnem Króla, którego ma bronić, niegodnem Izby, orędowniczki praw narodu, niegodnem szlachetney Francii, szlachetniejszey dzisieay od tych, którzy ją reprezentują.

Mniema ieszcze Xę *Fitz-James*, iż systemat, którego się ministrowie trzymają, jest nie do wykonania, i że za teraźniejszością, tak dla nas smutną, ukrywa się coś stanowczego, niezbędnego, bądź dobro, bądź zło wielkie. Nakoniec, obracając się do ministrów, oświadczył im, iż prawo to, które z taką skwapliwością przyjęli, sprzyja w skutku stowarzyszeniom, na które dziś powstają. A iednak naprzeciw tym stowarzyszeniom, powstaną nowe, im odporne. *P. Kazimierz Perrier* (przerwywając mu nagle) „zwalczymy je podobnież.” *Fitz-James*: „lepiejby zapobiedz ich tworzeniu się.” I dalej ciągnąc mowę swoją przywodził słowa tych, którzy chlubil się, iż przysięgali już bezkarnie 10 do 12 razy. *P. Kazimierz Perrier*, przerywając mu znowu: „wymień krzywoprzysiężców.” Wszczęł się mocny spór między ministrem, a kilku parami, w zgiełku słyszano nadewszystko *P. Montalembert*. Minister sprawiedliwości zbił daley koley o zarzuty *X. Fitz-James*. Po długiej mowie *P. Lainé* przeciw projektowi, który zbiłali *PP. Kaz. Perrier* i *Argoult*, wszczęł się zgiełk nadzwyczajny, iakiego w Izbie nigdy ieszcze nie bywało. Potem głosowano koleyno na wszystkie artykuły komisyi, i wszystkie poszczególnie przyjęto. Ogół prawa przyjęty został większością 7 głosów — 18go, przyjęto większością 108 przeciw 10 głosom prawo względem pożyczki w razie potrzeby 100 milion. (*J.d.S.P.*)

S Z W E R O Y A.

Sztokholm dnia 22 kwietnia.

Margrabia Delmacyi (syn *Xcia Soult*) złożył Królowi *Jmci* listy wierzytelne, zalecające go w charakterze posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocznego Króla Francuzów. (*J.d.S.P.*)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

D. 20 kwietnia umarła w *Neuburgu* *J. K. W.* *Xiężna Dwóch-Mostów*, wdowa. Pani ta dożyła wieku lat 75 i 7 miesięcy. Była córką *Elektora*

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 62.

Wilno dnia 20 Maja v. s. 1831 roku.

Saskiego Krystyana: zaślubiona 12go lutego 1774 Xciu Dwóch Mostów Karolowi II: wdową od 1 kwiet. 1795.

— Piszą z Halli: „Straciliśmy d. 20 t. m. jednego z naszych spółobywateli nayszanowniejszych, kanonika, doktora, *Augusta Lafontena*, narodzonego 1759 w Brunświku, który od roku 1795 stał się ulubionym pisarzem w Niemczech, a którego romanse na wszystkie prawie języki europejskie są wy tłumaczone.

— Ex-general *Zucchi* jest poprowadzony z Wenecyi do *Graetz*, gdzie będzie stawiony przed sądem wojskowym. (J.d.S.P.)

— Donoszą z *Bombay* pod 14 grudnia 1830 r., że w Chinach, o 350 wiorst od *Pekinu*, było trzęsienie ziemi, od którego zginęło 12 miast i milion mieszkańców.

— Spokojność we Włoszech zupełnie już przywrócona.

— Od 1go lipca zacznie się wolta żegluga na Renie.

— W Prusiech gotuje się 15,000 ludzi, mających się przyłączyć do korpusu Związku-Niemieckiego, który ma zająć *Luxemburg*. W ogólności w Prusiech czynią się przysposobienia do wojny, pomimo zapewnien ministerstwa francuzkiego o skłonności do pokoju. (P.P.)

— W Rydze d. 24 kwiet. było okrętów przybyłych do tamiecznego portu więcej 400. (J.d.S.P.)

Ogłoszenie.

1 Gdy JW. Marszałek Powiatowy *Vietinghoff*, dziedzic *Grafentalu*, plenipotencją do prowadzenia interesów Żony swojej, JW. Hrabiny *Szuwałowej*, dziedziczki *dobr Kluczow-Ruentalu* i *Nerf* - *Ben* - *Daudzewaskich*, temu wydaną i dotąd trwającą złożył, przeto dla uwiadomienia Publiczności niniejszem ogłaszam, iż Rada Sąd Nadwornego *Kurlandskiego JW. von der Howen*, do objęcia takowej plenipotencji jest zaproszony i ona przyjął; każdy więc odtąd do niego raczy się udawać. Nitawa dnia 24 kwietnia 1831 roku.

Szambelan i Kawaler *Gralf Szuwałow*.

1 Nach dem der Herr *Kreis-Marschall von Vietinghoff*, Erbherr auf *Grafenthal*, die ihm geübet zur Führung der Geschäfte meiner Gemahlin, der Frau *Reichsgräfin von Schuwaloff*, Erbbesitzerin der *Schloß-Ruhens* *thalschen* und *Herst-Salwen-Daudzewaschen*, Güter übertragen gewesene Vollmacht niedergelegt hat; so bringe ich hier durch zur Kenntniß des Publicums; daß der *Kurländische Oberhofgerichts-rath von der Howen* zur Ueberrnahme der gedachten Vollmacht auserselben worden ist, und solche auch übernommen, mithin ein Jeder sich nunmehr an ihn zu wenden hat. Mitau den 24 April 1831.

(311) *Kamerherr und Ritter Graf Schuwaloff*.

W e z w a n i e.

1 Od Opieki Szlacheckiej Powiatu *Prażańskiego* niniejszem ogłasza się, iż gdy powyższemu trzy letniego terminu tenuty przez W. Karola Szpakowskiego sched w *Wieżkach* dla JW. Generała *Duki* i *Maryi Szturmerowej* wydzielonych, i że W. Szpakowski żąda odjęcia rzeczonych sched spod jego władania, przeto Opieka czyni następne wezwanie, a mianowicie: aby JW. Generał *Duka* i *Marya Szturmerowa* lub ich suksesorowie, albo też plenipotenci z prawnymi dowodami, racych miast raczyli przybyć w powiat *Prażański* dla objęcia spod posesyi rzeczonych sched *Wieżeckich*, i dla ukończenia obrachunku z oby-

watlem W. Szpakowskim; nim zaś to może nastąpić, gdy schedy te nie mogą pozostać bez dozoru, poruczyć więc takowy temuż W. Szpakowskiemu w zabezpieczeniu strat, jeśli się okażą na ewikoyi dotąd exystującej, i do ukończenia rzeczy z dziedzicami w tém samym znaczeniu zostającej. Obok czego zalecić W. Szpakowskiemu, aby wszelkie zaległości i powinności skarbowe z tych sched natychmiast uatwił wedle warunków kontraktu; dla opisanja zaś teraźniejszego stanu obu sched, sprawdzenia podawczego inwentarza i warunków kontraktu, iak były spełnione, oraz dla zrobienia indagaeyi z włóścian delegować z *Jana Opieki* W. Sędziego *Ziemskiego Wereszczakę*, któremu oryginalne kontrakt i inwentarz, W. Szpakowski przedstawić powinien — w końcu co się okaże, iżby W. Sędzia *Wereszczaka* donosił Opiece, przez powieszkę zokonywać — o czém dla obiawienia plenipotentowi Generała *Duki*, *Józefowi Korsakowi*, w *M. Kuksku* mieszkającemu, postać do *Koncyi* tegoż *Najsta* komunikacją. Przesyłać *Ziemski Szwykowski*.

Sekretarz Szlachecki *Radca Honorowy J. Moraczewski*. (308).

2 Izba Skarbowa *Wileńska* ogłasza, że w oney na 22 i 26 bieżącego maja miesiąca naznaczone są terminy do wystawy na oddanie w tenutę do upłynienia teraźniejszego triennium, to jest po dzień 1szy sierpnia 1833 roku *Trokskiej*, *Strypunskiej* i *Żyżmorskiej* pocztowych stacyi, z których zdjęte zostały konie przez *banowników*. Życzący wziąć takowe stacye, zechcą iawić się na wymienione terminy do Izby Skarbowey z dostatecznymi ewiketami. *Sowietnik Kramar*.

Sekretarz *Kolleg. Malewski*. (310).

P r e n u m e r a t a.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca lipca zaczyna się prenumerata na drugie półrocze roku bieżącego, na *Gazetę Kuryera Litewskiego*. Cena zwyczajna:

Z przysyłaniem pocztą:

rocznie: na papierze zwycz. R. sr. 14

— — — białym — — 18

półrocznie: na papie. zwycz. — — 7

— — — białym — — 9

Bez przysyłania pocztą:

rocznie: na papierze zwycz. R. sr. 9

— — — białym — — 13

półrocznie: na pap. zwycz. — — 4 k. 50

— — — białym — — 6 — 50

kwartałowie: na pap. zwycz. — — 2 — 25

— — — białym — — 3 — 25

Poiedyńczo *Nra* na papierze białym nie będą przedawane.

Proszeni są wszyscy, mający prenumerować tę *Gazetę*, ażeby wcześniej przed 1szym lipca raczyli ją zapisać: gdyż *Redakcyja*, taką tylko liczbę egzemplarzy będzie drukowała, iaka będzie liczba prenumeratorów w dniu pomienionym. A zatym, którzyby po tym terminie zapisywali, sobie samym przypiszą, jeżeliby nie otrzymali zupełne Numerów.

O g ł o s z e n i e.

1 Od *Białostockiego Obwodowego Rządu*, 2go Oddziału niniejszem ogłasza się, iż w nim odbywać się będą nanowo publiczne targi na oddanie w 12letnią arendowną dzierżawę w przyłączonyj tabelli wyrażonych majątków, licząc termin tej dzierżawy od 1go czerwca teraźniejszego.

go 1831 roku. Zaczem życzący wziąć w dzierżawę który z tych majątkow, zechcą przybyć do 2go Oddziału Białostockiego Obwodowego Rządu z pewnemi ewikoyami, odpowiadającemi dwó-
letniej opłacie z każdego majątku, dla targow na 22 i na przetarg 26 miesiąca maja terażniejszego r.

Nazwisko Amtow i znajdujących się w nich Folwarkow, Woytowstw, Donataryi i Uroczyszcz.		Liczba wsi.	Ilość dusz pól mekikiej w ostatniej rewizyi.	Ilość arendowney intraty po- dług pruskiego wyrochowa- nia i kontraktow corocznie do 1go czerwca 1819 roku do Skarbu wchodzącej.								
				S r e b r e m .								
				ruble.	kop.	ruble.	kop.					
w Białostockim Powiecie.												
Fastowskiego Amtu.												
Folwarki Fasty	9	}	800	481½	29½	7110	—					
— — Baciuty	1											
— — Topielce	5											
Surazskiego Amtu.												
Folwark Klepacze	4	}	193	1019	94½	1400	—					
w Sokolskim Powiecie.												
Janowskiego Amtu.												
Folwark Janów	13	}	3129	14145	—	13642	—					
— z czynszowemi wsiami												
Dubnickiego Amtu.												
Folwarki Dubnica z Choroszczanami	8	}	490	2619	91½	4025	—					
— — Radziejewice	4											
Nowowolskiego Amtu.												
Folwark Zalesie	1	}	92	521	64½	1076	—					
w Drohiczyńskim Powiecie.												
Mielnickiego Amtu.												
Folwarki Naszowiec	10	}	505	2596	19½	3640	—					
— — Żerczyce	2											
— — Cecele	1											
— — Żurobice	1	}	131	566	55½	700	—					
w Bielskim Powiecie.												
Klenickiego Amtu.												
Folwarki Kleniki	10	}	19034	94½	—	—	—					
z przyłączonemi do nich gruntami byłego woy- towstwa Leszczan												
— z czynszowemi wsiami Bielskiego leśnictwa												
— — Raczk	—	}	5	153	81½	185	31½					
— — Lada bez włościan	1											
Woytowstwa Korpin Stary	1											
— — Osówka	—	}	bez włościan.	18	9½	65	—					
Stołowackiego Amtu.												
Folwarki Stołowacz	14	}	1895	8461	81½	9775	—					
— — Pulsy	3											
— — Rybóły	4											
Bielskiego Amtu.												
Folwark Grabowiec pod	8	}	389	1391	66½	1676	68½					
— — Kleszczelami	—											
Brańskiego Amtu.												
Woytowstwo Olexin	—	}	bez włościan.	224	42½	272	—					
Nadto Sokolskiego Powiatu.												
Stoykowskiego Amtu.												
Folwarki Stoyka	9	}	1192	5004	96½	5535	—					
— — Sucheniczy	6											
— — Szudziałowo	2											
— — Swidziałówka z Awulsem Ostrow	7	}	744	2840	16½	4600	—					
I w Bielskim Powiecie.												
Klenickiego Amtu.												
Folwark Putyski	3	}	84	376	34	515	—					

Sowietnik Arcimowicz.
Sekretarz Łankiewicz.
Tłumacz Mickiewicz. (309)

Obszary	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Stan powietrza.
Obszary meteorologiczne.	d. 18 godz. 3 wiecz.	27 cal. 7 lin. 11 lin.	+ 15½ stopni.	Póln.-Zach.	Pochmurno.
	d. 19 — — —	27 — 7 — 7 —	+ 15½ — —	Póln.-Zach.	Pochmurno.
	d. 20 godz. 5 rano.	27 — 7 — 7 —	+ 7½ — —	Póln.-Wsch.	Pochmurno.

Drukarnia A. Marcinowskiego.
Dozwala się drukować. Wilno. 1831. d. 20 Maja.
CENZOR Leon Borowski.